

Ministru kabineta noteikumi Nr. 580

Rīgā 2023. gada 10. oktobrī (prot. Nr. 50 42. §)

**Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība
Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai intervencē
"Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās
attīstības stratēģiju, tostarp sadarbības aktivitātes un to
sagatavošana"***Izdoti saskaņā ar Lauksaimniecības un lauku attīstības likuma 5. panta ceturto daļu***I. Vispārīgie jautājumi**

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu (turpmāk – atbalsts) atklāta projektu iesniegumu konkursa veidā Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai intervences "Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju, tostarp sadarbības aktivitātes un to sagatavošana" (intervences kods – LA19) aktivitātē "Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas" un "Kopienu spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas" (turpmāk – intervence).

2. Noteikumos lietoti šādi termini:

2.1. darbavieta – noslēgts darba līgums ar darbinieku, nosakot normālu darbalaiku, vai vairākas darbavietas, ja tajās kopā nostrādāto stundu skaits kalendāra gadā atbilst normālam darbalaikam un ja par šādu darbinieku tiek maksātas valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas;

2.2. sabiedriskā labuma projekts – aktivitātē "Kopienu spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas" īstenots projekts, kura mērķim nav komerciāla rakstura un kurš ir publiski pieejams, un kurā ieņēmumi par sniegto pakalpojumu nav kvalificējami kā peļņa;

2.3. kopprojekts – projekts, kurā plānoto investīciju izmanto kopīgi un kuru iesniedz:

2.3.1. lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība vai mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība;

2.3.2. šo noteikumu 2.3.1., 11.1.1., 11.2.1. un 11.2.2. apakšpunktā minētie atbalsta pretendenti kopīgas darbības īstenošanai, kas saistīta ar sabiedriskajām attiecībām vai digitālo risinājumu vai pakalpojumu izveidi, un kurā starp kopprojekta dalībniekiem projekta iesniegšanas brīdī ir noslēgts sadarbības līgums. Kopprojektu īsteno vismaz divi dalībnieki, kas nav laulātie vai pirmās pakāpes radnieki;

2.3.3. pašvaldība tās īpašumā vai valdījumā esošas infrastruktūras izveidei, kā arī jaunu pamatlīdzekļu iegādei un uzstādīšanai kopīgi ar fiziskajām un juridiskajām personām, kas veic saimniecisko darbību, ja starp kopprojekta dalībniekiem ir noslēgts sadarbības līgums un projektu īsteno lauku teritorijā;

2.3.4. biedrība vai nodibinājums sadarbībā ar pašvaldību aktivitātē "Kopienų spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas", ja pašvaldības īpašumā vai valdījumā esošajā infrastruktūrā īsteno sabiedriskā labuma projektu un starp kopprojekta dalībniekiem ir noslēgts sadarbības līgums;

2.4. saistītās personas – saimnieciskās darbības veicēji, kas atbilst Komisijas 2022. gada 14. decembra Regulas (ES) 2022/2472, ar kuru, piemērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu, dažu kategoriju atbalstu lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē un lauku apvidos atzīst par saderīgu ar iekšējo tirgu (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2022. gada 21. decembris, Nr. L 327) (turpmāk – regula 2022/2472), l pielikuma 3. panta 3. punkta nosacījumiem;

2.5. interešu konflikts – konflikts, kas atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 18. jūlija Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012, 61. panta 3. punkta nosacījumiem;

2.6. atbalsta pretendents – juridiskā vai fiziskā persona, kura veic saimniecisko darbību, kurai ir noslēgts pārskata gads un Valsts ieņēmumu dienestā iesniegta iedzīvotāju ienākuma nodokļa deklarācija vai gada pārskats un kura ir apliecinājusi saimnieciskās darbības sistemātiskumu (vismaz trīs darījumi par atlīdzību finanšu pārskata gadā);

2.7. neienesīgās investīcijas – investīcijas, kas atbilst regulas 2022/2472 2. panta 39. punktā sniegtajai definīcijai;

2.8. mazvērtīgais inventārs – inventārs, kura kalpošanas laiks nav ilgāks par pieciem gadiem;

2.9. sabiedriskās attiecības – sabiedrības informēšana un atpazīstamības veidošana produktam vai pakalpojumam, tostarp preču zīmes izveide un pozicionēšana tirgū, izmantojot sabiedrisko attiecību speciālista pakalpojumu, plašsaziņas līdzekļus, dalību izstādēs vai vietējo ražotāju tirgū un izgatavojot informatīvus izdales materiālus vai videomateriālus;

2.10. inovācija – jaunu zinātniskās, tehniskās, sociālās, kultūras vai citas jomas ideju, izstrādņu un tehnoloģiju īstenošana produktā, pakalpojumā vai procesā, ja tas atbilst attiecīgajā vietējās attīstības stratēģijā noteiktajiem inovatīvo risinājumu identificēšanas un atbilstības kritērijiem;

2.11. viedais ciems – kopiena lauku apvidū, kas īsteno vietējās iniciatīvas, lai rastu praktiskus risinājumus ciema ekonomisko, sociālo un vides apstākļu uzlabošanai, maksimāli izmantojot jaunas iespējas un digitālās tehnoloģijas;

2.12. lauku teritorija – Latvijas teritorija, izņemot valstspilsētas un pilsētas, kurās ir vairāk nekā 5000 iedzīvotāju. Iedzīvotāju skaitu nosaka saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes datiem par iedzīvotāju skaitu Latvijas administratīvajās teritorijās 2023. gada 1. janvārī.

3. Atbalstu piešķir saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 2. decembra Regulu (ES) 2021/2115, ar ko izveido noteikumus par atbalstu stratēģiskajiem plāniem, kuri dalībvalstīm jāizstrādā saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku (KLP stratēģiskie plāni) un kurus finansē no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) un no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA), un ar ko atceļ Regulas (ES) Nr. 1305/2013 un (ES) Nr. 1307/2013 (turpmāk – regula 2021/2115).

4. Intervences mērķi ir:

4.1. stimulēt uzņēmējdarbības attīstību un konkurētspēju, produktu un pakalpojumu izveidi, jaunu darbavietu radīšanu, ieviest inovatīvas tehnoloģijas un prakses, tostarp digitālus risinājumus, veicināt vietējo resursu produktīvu un ilgtspējīgu izmantošanu, kā arī paaugstināt darbinieku kvalifikāciju un sekmēt sociālās atstumtības riskam pakļauto personu iesaistīšanu darba tirgū;

4.2. veicināt sabiedrības iesaistīšanos vietējā dabas, fiziskā, sociālā kapitāla un cilvēkkapitāla stiprināšanas un kultūras kapitāla stratēģiskas un ilgtspējīgas izmantošanas un attīstības iniciatīvās, tādējādi palielinot lauku iedzīvotāju drošumspēju, kā arī vietas potenciālu un pievilcību, kas var kļūt par priekšnosacījumu jaunu integrētu tūrisma, kultūras, veselības un citu saistītu pakalpojumu un produktu piedāvājumam.

5. Intervenci īsteno saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu sabiedrības virzītās vietējās attīstības stratēģiju 2023.–2027. gadam sagatavošanai un īstenošanai:

5.1. intervencē "Darbību īstenošana saskaņā ar vietējās attīstības stratēģiju, tostarp sadarbības aktivitātes un to sagatavošana" sabiedrības virzītās vietējās attīstības stratēģiju (turpmāk – vietējās attīstības stratēģija) īstenošanai noteiktajā teritorijā;

5.2. atbilstoši vietējo rīcības grupu sagatavotajām un sabiedrības virzītās vietējās attīstības stratēģiju 2023.–2027. gadam atlases komitejas apstiprinātajām vietējās attīstības stratēģijām.

6. Atbalsta pretendenta pieteikšanās un atbalsta saņemšanas nosacījumus, projektu iesniegumu vērtēšanas un atlases kārtību, lēmuma pieņemšanu, projekta īstenošanas nosacījumus, pārskatu izvērtēšanas un lēmuma pieņemšanas kārtību, publiskā finansējuma pieprasīšanas un maksājumu kārtību, projektu uzraudzību un sankcijas nosaka arī normatīvie akti par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības vispārējo kārtību lauku un zivsaimniecības attīstībai, ciktāl tie nav pretrunā ar šiem noteikumiem.

7. Vietējā rīcības grupa var ierobežot atbalstāmās jomas un darbības, atbalsta saņēmējus, attiecināmās un neattiecināmās izmaksas, nosakot tās vietējās attīstības stratēģijā vai izsludinot projektu pieņemšanas kārtu.

8. Intervencē nav atbalstāmas šādas darbības:

8.1. lauksaimniecības produktu primārā ražošana (NACE 2. red. A sadaļas 01.00 klase);

8.2. zvejniecība un akvakultūra (NACE 2. red. A sadaļas 03.00 klase);

8.3. zivsaimniecības produktu pārstrāde (NACE 2. red. C sadaļas 10.20 klase);

8.4. operācijas ar nekustamo īpašumu (NACE 2. red. L sadaļa);

8.5. enerģijas ražošana, sadale un tirdzniecība (NACE 2. red. D sadaļas 35.10 klase), izņemot šo noteikumu 33.4. apakšpunktā minēto gadījumu;

8.6. ieroču un munīcijas ražošana un tirdzniecība (NACE 2. red. grupa 25.40 "Ieroču un munīcijas ražošana" un grupa 47.78 "Citur neklasificēta jaunu preču mazumtirdzniecība specializētajos veikalos");

8.7. tabakas izstrādājumu ražošana un tirdzniecība (NACE 2. red. 12. nodaļa "Tabakas izstrādājumu ražošana", grupa 46.35 "Tabakas izstrādājumu vairumtirdzniecība" un grupa 47.26 "Tabakas izstrādājumu mazumtirdzniecība specializētajos veikalos");

8.8. azartspēļu un derību organizēšana (NACE 2. red. 92. nodaļa "Azartspēles un derības");

8.9. finanšu un apdrošināšanas darbības (NACE 2. red. K sadaļa "Finanšu un apdrošināšanas darbības").

9. Publisko finansējumu šo noteikumu 1. punktā minētajās aktivitātēs var saņemt, ja tiek nodrošināta šādu prasību izpilde:

9.1. projekts atbilst vietējās attīstības stratēģijai;

9.2. projekta īstenošana dod ieguldījumu vietējās attīstības stratēģijas īstenošanas teritorijā, tostarp lauku teritorijā;

9.3. projektu īsteno vietējās attīstības stratēģijas īstenošanas teritorijā, izņemot gadījumu, ja projektā ir paredzētas šādas darbības:

9.3.1. dalība mācībās darbinieku produktivitātes kāpināšanai;

9.3.2. darbības, kas saistītas ar sabiedriskajām attiecībām;

9.3.3. digitālo risinājumu un pakalpojumu izveide;

9.3.4. šo noteikumu 33.1.2. un 35.1. apakšpunktā minētās mobilās tehnikas vai piekabes (transportlīdzekļa, kam nav motora un kas paredzēts braukšanai savienojumā ar transportlīdzekli) iegāde un aprīkošana ar stacionārām iekārtām, kā arī tādu pamatlīdzekļu iegāde, kas nav stacionāri novietojami. Projektā iegādāto vai aprīkoto mobilo tehniku, piekabi un pamatlīdzekļi uzraudzības periodā var izmantot arī ārpus vietējās attīstības stratēģijas īstenošanas teritorijas;

9.4. dalība izstādēs un vietējo ražotāju tirgū valstspilsētā, ja atbalsta pretendenta juridiskā adrese vai struktūrvienības darbības vieta, vai deklarētā dzīvesvieta (fiziskajai personai, kura veic vai plāno uzsākt saimniecisko darbību) atrodas vietējās rīcības grupas darbības teritorijā;

9.5. atbalsta pretendents, īstenojot projektu aktivitātē "Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas", sasniedz projekta mērķi, kas atbilst šo noteikumu 4.1. apakšpunktā minētajam mērķim;

9.6. atbalsta pretendents, īstenojot projektu aktivitātē "Kopienu spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas", sasniedz projekta mērķi, kas atbilst šo noteikumu 4.2. apakšpunktā minētajam mērķim.

II. Atbalsta saņemšanas nosacījumi aktivitātē "Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas"

10. Aktivitātē "Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas" atbilstoši vietējās attīstības stratēģijai atbalstu sniedz šādām darbībām, kas īstenošanas atsevišķi vai kopā:

10.1. produktu un pakalpojumu radīšana, esošo produktu un pakalpojumu attīstīšana, to realizēšana tirgū, atpazīstamības tēla veidošana, kvalitatīvu darba apstākļu radīšana un darbinieku produktivitātes kāpināšana;

10.2. produkcijas realizēšanai paredzētas vides radīšana vai labiekārtošana, kā arī jaunu realizācijas veidu ieviešana un to atpazīstamības tēla veidošana.

11. Atbalsta pretendents ir:

11.1. šo noteikumu 10.1. apakšpunktā minētajai darbībai:

11.1.1. juridiskā persona (izņemot biedrību un nodibinājumu) vai fiziskā persona, kura veic saimniecisko darbību un kuras apgrozījums nepārsniedz 150 000 *euro* pēdējā noslēgtajā gadā pirms projekta iesniegšanas;

11.1.2. juridiskā persona (izņemot biedrību un nodibinājumu), kas uzsāk saimniecisko darbību, vai fiziskā persona, kura uzsāk vai plāno veikt saimniecisko darbību, ja tās apgrozījums nepārsniedz 150 000 *euro* pēdējā noslēgtajā gadā pirms projekta iesniegšanas;

11.1.3. šo noteikumu 2.3.1. apakšpunktā minētajā gadījumā – lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība vai mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība;

11.1.4. šo noteikumu 2.3.3. apakšpunktā minētajā gadījumā – pašvaldība;

11.2. šo noteikumu 10.2. apakšpunktā minētajai darbībai:

11.2.1. juridiskā persona (izņemot biedrību un nodibinājumu) vai fiziskā persona, kura veic saimniecisko darbību un kuras apgrozījums nepārsniedz 150 000 *euro* pēdējā noslēgtajā gadā pirms projekta iesniegšanas, vai pašvaldība un – šo noteikumu 2.3.1. apakšpunktā minētajā gadījumā – lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība;

11.2.2. lauksaimniecības produktu ražotājs vai lauksaimniecības produktu pārstrādātājs, kas reģistrēts vietējās rīcības grupas darbības teritorijā, vai lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība, ja projektu īsteno valstspilsētā.

12. Nosakot atbalsta pretendenta apgrozījuma apmēru, iekļauj visu tā saistīto personu apgrozījumu.

13. Ja šo noteikumu 11.1.2. apakšpunktā minētais atbalsta pretendents ir fiziskā persona, tas pirms projekta īstenošanas uzsākšanas iegūst komersanta, zemnieku saimniecības vai pašnodarbinātās personas statusu. Ja atbalsta pretendents kļūst par kapitāldaļu turētāju komercsabiedrībā, kas īsteno projektu, tam attiecīgajā komercsabiedrībā pieder ne mazāk kā 51 procents kapitāldaļu un Uzņēmumu reģistrā ir reģistrētas paraksta tiesības.

14. Atbalstu jaunu produktu un pakalpojumu radīšanai lauku teritorijā, ja to paredz vietējās attīstības stratēģija, saņem kā fiksētas summas maksājumu ar budžeta projekta aprēķina metodi "Lauku biļete", izmantojot Zemkopības ministrijas apstiprināto metodiku fiksētas summas maksājuma piemērošanai.

15. Ja aktivitātē "Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas" šo noteikumu 11.1. apakšpunktā minētais atbalsta pretendents atbalstu saņem lauksaimniecības produktu pārstrādei:

15.1. tas ir Pārtikas un veterinārajā dienestā reģistrēts vai atzīts pārtikas aprites uzņēmums, kas nodarbojas ar lauksaimniecības produktu pārstrādi;

15.2. tas līdz pēdējā maksājuma pieprasījuma iesniegšanai tiek reģistrēts vai atzīts Pārtikas un veterinārajā dienestā, ja plāno nodarboties ar lauksaimniecības produktu pārstrādi;

15.3. pamatizejvielas, ko izmanto atbalsta pretendents, ir lauksaimniecības produkti, kas minēti Līguma par Eiropas Savienības darbību I pielikumā. Projektā paredzētais gala produkts var būt pārstrādāts pārtikas produkts.

16. Atbalsta pretendents papildus šo noteikumu 9. punktā minētajiem nosacījumiem ievēro šādas prasības:

16.1. atbalsta pretendents vai neviens no kopprojekta dalībniekiem neatbilst nevienai no grūtībās nonākuša saimnieciskās darbības veicēja pazīmēm, kas noteiktas normatīvajos aktos par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības vispārējo kārtību lauku un zivsaimniecības attīstībai. Ja atbalsta pretendents vai kopprojekta dalībnieks atbilst kādai no grūtībās nonākuša saimnieciskās darbības veicēja pazīmēm, atbalsta pretendents iesniedz Lauku atbalsta dienestā zvērināta revidenta apstiprinātu operatīvo (starpperiodu) pārskatu, kas apliecina, ka grūtībās nonākuša saimnieciskās darbības veicēja pazīmes ir novērstas. Minētā prasība attiecas arī uz atbalsta pretendentu, kas projektā īsteno šo noteikumu 24. punktā minēto darbību;

16.2. atbalsta pretendents, izņemot pašvaldību, un – šo noteikumu 2.3.2. un 2.3.3. apakšpunktā minētajā gadījumā – arī kopprojekta dalībnieki ar projektam pievienoto finanšu plānu apliecina saimnieciskās darbības ekonomisko dzīvotspēju un spēju īstenot projektu un sasniegt projekta mērķi. Atbilstoši finanšu plānam starp ieņēmumiem un izdevumiem ir pozitīvs atlikums pēdējā noslēgtajā gadā pirms projekta iesniegšanas un gadā, kad plānots sasniegt saimnieciskās darbības rādītāju, bet šo noteikumu 11.1.2. apakšpunktā minētajiem pretendentiem – arī projekta iesnieguma iesniegšanas gadā un visos projekta īstenošanas gados. Ja projekta kopējā attiecināmo izmaksu summa pārsniedz 50 000 euro, atbalsta pretendents nodrošina atbilstību vismaz diviem no šādiem ekonomiskās dzīvotspējas rādītājiem pēdējā noslēgtajā gadā pirms projekta iesnieguma iesniegšanas:

16.2.1. pašu kapitāla attiecība pret aktīvu kopsummu ir vismaz 0,20;

16.2.2. apgrozāmo līdzekļu attiecība pret īstermiņa kreditoriem ir vismaz 1,00, nerēķinot nākamo periodu ieņēmumu daļā ietvertu īstermiņa valsts un Eiropas Savienības finansiālo atbalstu;

16.2.3. tīrās peļņas un nolietojuma (reizināta ar 50 procentiem) summa ir vismaz nulle;

16.3. pēc projekta īstenošanas šo noteikumu 11.1.1., 11.1.3. un 11.2. apakšpunktā minētie atbalsta pretendenti, izņemot pašvaldības, šo noteikumu 14. punktā minētā atbalsta saņēmējus un atbalsta saņēmējus, kas īsteno projektu, kurā ir tikai ar sabiedriskajām attiecībām saistītās izmaksas, sasniedz projektā plānoto apgrozījumu un vismaz vienu no šādiem saimnieciskās darbības rādītājiem nozarē, kurā īsteno projektu:

16.3.1. rada vismaz vienu jaunu darbavietu un saglabā esošās darbavietas;

16.3.2. saglabā esošās darbavietas, no kurām vismaz viena ir pilna laika darbavietā;

16.3.3. palielina neto apgrozījumu vismaz par 20 procentiem no projekta attiecināmo izmaksu summas vai par 10 procentiem, ja projekta attiecināmo izmaksu summa ir lielāka par 100 000 *euro*;

16.3.4. mazina ietekmi uz vidi. Projekta iesniegumā norāda mērvienību, kā arī datu avotu, kas tiks izmantots sagaidāmās vērtības noteikšanā un izpildē;

16.3.5. īsteno ieguldījumus energoefektivitātes palielināšanā;

16.4. pēc projekta īstenošanas šo noteikumu 11.1.2. apakšpunktā minētie atbalsta pretendenti (izņemot pašvaldības, šo noteikumu 14. punktā minētā atbalsta saņēmējus un atbalsta saņēmējus, kas īsteno projektu, kurā ir tikai ar sabiedriskajām attiecībām saistītās izmaksas) sasniedz projektā plānoto apgrozījumu un vismaz vienu no šādiem saimnieciskās darbības rādītājiem nozarē, kurā īsteno projektu:

16.4.1. rada vismaz vienu jaunu darbavietu un saglabā esošās darbavietas;

16.4.2. sasniedz neto apgrozījumu vismaz 20 procentu apmērā no projekta attiecināmo izmaksu summas vai 10 procentu apmērā, ja projekta attiecināmo izmaksu summa ir lielāka par 100 000 *euro*;

16.4.3. mazina ietekmi uz vidi. Projekta iesniegumā norāda mērvienību, kā arī datu avotu, kas tiks izmantots sagaidāmās vērtības noteikšanā un izpildē;

16.4.4. īsteno ieguldījumus energoefektivitātes palielināšanā;

16.5. ja projekts saistīts ar darbinieku produktivitātes kāpināšanu, atbalsta pretendents vienojas ar darbiniekiem turpināt darba attiecības vismaz 18 mēnešus pēc projekta īstenošanas, un par darbiniekiem tiek maksātas valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas.

17. Ja fiziskā persona, kas uzsāk saimniecisko darbību, iegūst individuālā komersanta vai pašnodarbinātas personas statusu, ir uzskatāms, ka tā sasniedz šo noteikumu 16.4.1. apakšpunktā minēto saimnieciskās darbības rādītāju un tai ir pienākums sasniegt vēl vienu no šo noteikumu 16.4. apakšpunktā minētajiem rādītājiem.

18. Šo noteikumu 2.3.2. un 2.3.3. apakšpunktā minētajā gadījumā šo noteikumu 16. punktā minētos saimnieciskās darbības rādītājus katrs kopprojekta dalībnieks sasniedz atsevišķi.

19. Pēc projekta īstenošanas atbalsta pretendents sasniedz rādītājus, kas noteikti saskaņā ar vietējās attīstības stratēģiju un atbilst projekta mērķim un projekta iesniegumā paredzētajām darbībām, par kurām vietējā rīcības grupa ir piešķīrusi papildu punktus projekta vērtēšanas kritērijos.

20. Šo noteikumu 16.3. un 16.4. apakšpunktā minētos rādītājus atbalsta pretendents sasniedz ne vēlāk kā otrajā noslēgtajā gadā pēc projekta īstenošanas, ja projekta uzraudzības periods ir trīs gadi, vai ne vēlāk kā trešajā noslēgtajā gadā pēc projekta īstenošanas, ja projekta uzraudzības periods ir pieci gadi, un tos nepazemina visā turpmākajā saistību periodā.

21. Īstenojot ieguldījumus energoefektīvās ēkās, atbalsta pretendents nodrošina, ka pēc būvdarbu pabeigšanas ēkas energoefektivitāte vismaz par 20 procentiem pārsniedz būvniecību un energoefektivitāti regulējošos normatīvajos aktos noteikto ēkas minimālo siltuma zudumu koeficientu HTR (W/K).

22. Ja pretendents pēc projekta īstenošanas šo noteikumu 16. punktā minētos saimnieciskās darbības rādītājus nesasniedz nepārvaramas varas dēļ, no tā neatkarīgu vispārēju tirgus pārmaiņu vai tādu vispārēju cenu izmaiņu dēļ kā, piemēram, valsts ekonomiskā krīze, tad pretendents, iesniedzot pamatojumu, ir tiesīgs lūgt Lauku atbalsta dienestu:

22.1. pārskatīt plānoto rādītāju palielinājumu;

22.2. pagarināt projekta uzraudzības periodu plānoto rādītāju sasniegšanai.

III. Atbalsta saņemšanas nosacījumi aktivitātē "Kopienų spēcinošanas un vietas attīstību sekmējošanas iniciatīvas"

23. Atbalstu aktivitātē "Kopienų spēcinošanas un vietas attīstību sekmējošanas iniciatīvas" atbilstoši vietējās attīstības stratēģijai piešķir vietējās teritorijas (tostarp dabas un kultūras objektu) sakārtošanai, lai uzlabotu pakalpojumu pieejamību, kvalitāti un sasniedzamību, un sabiedrisko aktivitāšu (tostarp viedo ciemu, apmācības un interešu klubu, kultūras, vides aizsardzības, sporta un citu brīvā laika pavadīšanas veidu) dažādošanai.

24. Atbalsta pretendents saimnieciskās darbības īstenošanai sakārto šo noteikumu 23. punktā minēto vietējo teritoriju, ja attiecīgo vidi – uzbrauktuves, bezmaksas stāvlaukumus, liftus, durvis, tualetes, dušas telpas – pielāgo personām ar dzirdes, redzes vai kustību traucējumiem, kā arī ratiņkrēslu un ratiņu lietotājiem.

25. Atbalsta pretendents ir pašvaldība, biedrība vai nodibinājums, reliģiska organizācija vai fiziskā persona, kas īsteno šo noteikumu 2.2. apakšpunktā minēto sabiedriskā labuma projektu vai šo noteikumu 2.3.4. apakšpunktā minēto kopprojektu. Fiziskā persona sabiedriskā labuma projektu īsteno nesaistīti ar savu saimniecisko darbību (ja tādu veic).

26. Šo noteikumu 24. punktā minētais atbalsta pretendents ir juridiskā vai fiziskā persona, kas veic saimniecisko darbību.

27. Atbalstu jauniešu iniciatīvām, ja projektu īsteno lauku teritorijā un to paredz vietējās attīstības stratēģija, var saņemt kā fiksētas summas maksājumu "Jauniešu iniciatīvas", izmantojot Zemkopības ministrijas apstiprināto metodiku fiksētās summas maksājuma piemērošanai.

IV. Publiskā finansējuma veids un apmērs

28. Atbalsta intensitāte no projekta kopējās attiecināmo izmaksu summas:

28.1. aktivitātē "Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas" ir 40 procentu, bet vietējās attīstības stratēģijā noteiktajos gadījumos tā var tikt paaugstināta līdz 65 procentiem vai, ja to paredz vietējās attīstības stratēģija, līdz 75 procentiem šādos gadījumos:

28.1.1. atbalsta pretendents ir gados jauns lauksaimnieks – fiziskā persona, kuras dzīvesvieta ir deklarēta lauku teritorijā, vai juridiskā persona, kuras juridiskā adrese ir lauku teritorijā (uz juridisko personu attiecināmos kritērijus piemēro fiziskajai personai – saimniecības īpašniekam vai personai, kurai pieder ne mazāk kā 51 procents kapitāldaļu un Uzņēmumu reģistrā ir reģistrētas atsevišķas paraksta tiesības), ja tā atbilst šādām prasībām:

28.1.1.1. projekta iesnieguma iesniegšanas dienā nav vecāka par 40 gadiem;

28.1.1.2. ir ieguvusi augstāko vai vidējo profesionālo lauksaimniecības izglītību, apgūstot lauksaimniecības priekšmetus vismaz 160 stundu apjomā saskaņā ar Zemkopības ministrijas apstiprinātajām vadlīnijām lauksaimniecības izglītības atbilstības izvērtēšanai;

28.1.1.3. nodarbojas ar lauksaimniecības produktu primāro ražošanu;

28.1.2. atbalsta pretendents ir mazā lauku saimniecība – saimnieciskās darbības veicējs – fiziskā persona, kuras dzīvesvieta ir deklarēta lauku teritorijā, vai juridiskā persona, kuras juridiskā adrese ir lauku teritorijā, ja tās gada kopējais neto apgrozījums, ieskaitot saistītās personas, pēdējā noslēgtajā gadā pirms projekta iesniegšanas nepārsniedz 15 000 euro un tā nodarbojas ar lauksaimniecības produktu primāro ražošanu;

28.1.3. investīcijas paredzētas pamatpakalpojumiem lauku teritorijā izglītības, sociālajā vai veselības jomā;

28.1.4. neienesīgās investīcijas paredzētas kvalitatīvu darba apstākļu uzlabošanai vai darbinieku

produktivitātes kāpināšanai;

28.2. aktivitātē "Kopienų spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas" ir 70 procentu, bet vietējās attīstības stratēģijā noteiktajos gadījumos tā var tikt paaugstināta līdz 90 procentiem vai līdz 100 procentiem šo noteikumu 27. punktā minētā atbalsta saņemšanai.

29. Šo noteikumu 28. punktā minēto atbalsta intensitāti var paaugstināt prioritārajiem mērķiem, jomām vai rīcības darbībām atbilstoši vietējās attīstības stratēģijai.

30. Viena atbalstāmā projekta (arī kopprojekta) maksimālā attiecināmo izmaksu summa:

30.1. aktivitātē "Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas" ir 200 000 *euro*;

30.2. aktivitātē "Kopienų spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas" ieguldījumiem pašvaldības infrastruktūras izveidei ir 100 000 *euro* (tostarp šo noteikumu 2.3.4. apakšpunktā minētajā gadījumā), bet pārējiem projektiem nepārsniedz 50 000 *euro*.

31. Vietējā rīcības grupa vietējās attīstības stratēģijā var samazināt projekta maksimālo attiecināmo izmaksu summu, tomēr aktivitātē "Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas" tā nav mazāka par 15 000 *euro*, ja vien konkrētajai rīcībai publiskā finansējuma atlikums nav mazāks par attiecīgo summu.

32. Atbalstu šo noteikumu 1. punktā minētajām aktivitātēm īsteno atbilstoši regulas 2022/2472 nosacījumiem un sniedz saskaņā ar regulas 2022/2472 61. pantu (ja vien atbalstu nesaņem pašvaldība aktivitātē "Kopienų spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas"), ievērojot šādas prasības:

32.1. atbalsta saņēmējs atbilst regulas 2022/2472 I pielikumā noteiktajai definīcijai vai ir pašvaldība, kas saņem atbalstu regulas 2022/2472 61. panta 2. punktā minētajā jomā (vienā vai vairākās);

32.2. piešķirtais atbalsts viena projekta īstenošanai nepārsniedz regulas 2022/2472 61. panta 3. punktā noteikto maksimālo apmēru;

32.3. atbalstu uzskata par piešķirtu ar dienu, kad Lauku atbalsta dienests ir pieņēmis lēmumu par projekta iesnieguma apstiprināšanu;

32.4. atbalstu drīkst kumulēt ar citā atbalsta programmā piešķirto finansējumu, ievērojot regulas 2022/2472 8. panta 4., 3., 5. un 7. punktā minētās prasības;

32.5. informāciju par izmaksāto atbalstu atbalsta saņēmējs glabā 10 gadus no atbalsta saņemšanas dienas un Lauku atbalsta dienests glabā 10 gadus, sākot no dienas, kad ir piešķirts pēdējais atbalsts saskaņā ar šiem noteikumiem, atbilstoši regulas 2022/2472 13. pantā noteiktajām prasībām;

32.6. atbalstu piešķir līdz regulas 2022/2472 64. pantā noteiktā piemērošanas termiņa beigām;

32.7. ja tiek konstatēts, ka pārkāptas regulas 2022/2472 prasības, Lauku atbalsta dienests uzliek par pienākumu atbalsta saņēmējam atmaksāt Lauku atbalsta dienestam nelikumīgi saņemto valsts atbalstu. To atmaksā kopā ar procentiem no līdzekļiem, kas ir brīvi no valsts atbalsta, saskaņā ar Komerccarbības atbalsta kontroles likuma IV vai V nodaļu.

V. Attiecināmās un neattiecināmās izmaksas

33. Aktivitātē "Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas" attiecināmas ir šādas izmaksas:

33.1. jaunu pamatlīdzekļu un programnodrošinājuma iegādes un uzstādīšanas izmaksas, tostarp:

33.1.1. amfībiju, mopēdu, motociklu, ūdens motociklu, sniega motociklu, triciklu un kvadriciklu iegādes izmaksas, ja atbalsta pretendents ir tūrisma pakalpojuma sniedzējs, kas tūrisma pakalpojumus sniedz

vismaz 24 mēnešus pirms projekta iesnieguma iesniegšanas un ar minētajiem pamatlīdzekļiem rada jaunu tūrisma pakalpojumu;

33.1.2. tādu vispārējās nozīmes un speciālo transportlīdzekļu iegādes izmaksas, kas pielāgoti specifisku darbu veikšanai, kam ir uzstādītas specifisko funkciju izpildei paredzētas iekārtas un kas ir mobila pakalpojuma sniegšanas vieta;

33.2. jaunas būvniecības, būves pārbūves, būves ierīkošanas, būves novietošanas izmaksas, kā arī būves atjaunošanas izmaksas, ja nepieciešams tehniski vai funkcionāli uzlabot valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā iekļautu būvi, kas ir tūrisma pakalpojuma sniegšanas vieta, vai ražošanas būvi, un būves restaurācijas izmaksas. Izmaksas ir attiecināmas, pamatojoties uz līgumiem ar trešajām personām, kas ir atbildīgas par darbu izpildi;

33.3. būvmateriālu iegādes izmaksas šo noteikumu 33.2. apakšpunktā minētajiem būvniecības darbiem, pamatojoties uz būvprojektu ar būvatļaujā izdarītu atzīmi par projektēšanas nosacījumu izpildi, ja būvvalde pretendētājam izsniegusi paskaidrojuma rakstu, un būvspeciālista sastādītu tāmi un skici;

33.4. tehnikas, iekārtu un aprīkojuma izmaksas, kas paredzēts atjaunojamās vai atjaunīgās elektroenerģijas ražošanai atbalsta pretendenta pašpatēriņam (elektroenerģijas ražošana izmantošanai esošās un jaunās ražošanas būvēs, dzesēšanai, elektroapgādei), ja elektroenerģijas ražošanas jauda nepārsniedz pretendenta elektroenerģijas pašpatēriņu iepriekšējā kalendāra gadā vai ja atbalsta saņēmējs var pamatot plānoto elektroenerģijas patēriņa palielinājumu. Izmaksas ir attiecināmas, ja tā ir daļa no šo noteikumu 33.1. vai 33.2. apakšpunktā minētajām attiecināmajām izmaksām un šo ieguldījumu galvenais mērķis nav vērsts uz enerģijas ražošanu un tirdzniecību;

33.5. ar sabiedriskajām attiecībām saistītās izmaksas, kas nepieciešamas atbalsta pretendenta produktu vai pakalpojumu atpazīstamības tēla veidošanai, tostarp dalības maksa izstādēs un vietējo ražotāju tirgū;

33.6. patentu, licenču, autortiesību un preču zīmju saņemšanas vai izmantošanas izmaksas, kas ir tieši saistītas ar projekta sagatavošanu vai īstenošanu un nepārsniedz 10 procentu no šo noteikumu 33.1., 33.2., 33.3., 33.4. un 33.5. apakšpunktā minēto attiecināmo izmaksu kopsummas;

33.7. maksa par darbinieku dalību mācībās, kurās apgūst Izglītības kvalitātes valsts dienestā licencētu vai akreditētu izglītības programmu un par kuru sekmīgu apguvi tiek saņemts sertifikāts, vai maksa par transportlīdzekļa vadītāja apmācību, ja tiek iegūta atbilstošās kategorijas transportlīdzekļa vadītāja apliecība;

33.8. komandējuma izmaksas atbilstoši normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā atlīdzināmi ar komandējumiem saistītie izdevumi, ja tās ir tieši saistītas ar projekta īstenošanu un nepārsniedz divus procentus no šo noteikumu 33.7. apakšpunktā minētajām izmaksām;

33.9. projekta iesnieguma sagatavošanas izmaksas un vispārējās izmaksas (tai skaitā arhitektu, inženieru un konsultantu honorāri, ekspertīzes, būvuzraudzības un autoruzraudzības pakalpojumu, juridisko pakalpojumu, tehniski ekonomiskā pamatojuma, patentu un licenču saņemšanas un energoefektivitātes audita sagatavošanas izmaksas, kā arī maksa par nomas līguma reģistrāciju zemesgrāmatā), kas ir tieši saistītas ar projekta sagatavošanu vai īstenošanu, piemērojot Zemkopības ministrijas apstiprināto vienotās likmes aprēķina metodiku.

34. Šo noteikumu 10.2. apakšpunktā minētajā darbībā attiecināma ir arī internetveikala un tirdzniecības platformas izveide.

35. Aktivitātē "Kopienas spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas" attiecināmas ir šādas izmaksas:

35.1. jaunu pamatlīdzekļu un programmnodrošinājuma iegādes un uzstādīšanas izmaksas, tostarp tādu vispārējās nozīmes un speciālo transportlīdzekļu iegādes izmaksas, kas pielāgoti specifisku darbu veikšanai, kam ir uzstādītas specifisko funkciju izpildei paredzētas iekārtas un kas ir mobila sociālā pakalpojuma sniegšanas vieta;

35.2. jaunas būvniecības, būves pārbūves, būves ierīkošanas, būves novietošanas, būves atjaunošanas un būves restaurācijas izmaksas, pamatojoties uz līgumiem ar trešajām personām, kas ir atbildīgas par darbu veikšanu;

35.3. būvmateriālu iegādes izmaksas šo noteikumu 35.2. apakšpunktā minētajiem būvniecības darbiem,

pamatojoties uz būvprojektu ar būvatļaujā izdarītu atzīmi par projektēšanas nosacījumu izpildi, ja būvvalde pretendentam izsniegusi paskaidrojuma rakstu, un būvspeciālista sastādītu tāmi un skici;

35.4. tādu publiskās ārtelpas atsevišķu labiekārtojuma elementu būvniecības izmaksas, kuru būvdarbiem nav vajadzīga būvniecības ieceres dokumentācija;

35.5. mācību izmaksas, ja projektu īsteno biedrība vai nodibinājums un piedalās vismaz 10 dalībnieku;

35.6. ar sabiedriskajām attiecībām saistītās izmaksas, kas nepieciešamas vietas potenciāla un pievilcības veidošanai un nepārsniedz 10 procentu no šo noteikumu 35.1., 35.2. un 35.3. apakšpunktā minēto attiecināmo izmaksu kopsummas;

35.7. projekta iesnieguma sagatavošanas izmaksas un vispārējās izmaksas (tai skaitā arhitektu, inženieru un konsultantu honorāri, ekspertīzes, būvuzraudzības un autoruzraudzības pakalpojumu, juridisko pakalpojumu, tehniski ekonomiskā pamatojuma, patentu un licenču saņemšanas un energoefektivitātes audita sagatavošanas izmaksas, kā arī maksa par nomas līguma reģistrāciju zemesgrāmatā), kas ir tieši saistītas ar projekta sagatavošanu vai īstenošanu, piemērojot Zemkopības ministrijas apstiprināto vienotās likmes aprēķina metodiku.

36. Šo noteikumu 35.5. apakšpunktā minētās izmaksas neattiecas uz pamatlīdzekļu iegādi, un projektā, kurā paredzētas šo noteikumu 35.5. apakšpunktā minētās izmaksas, nav attiecināma pamatlīdzekļu iegāde.

37. Aktivitātē "Kopienas spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas" (izņemot gadījumu, ja projektā ir tikai šo noteikumu 35.5. apakšpunktā minētās izmaksas) gadu pēc projekta pabeigšanas attiecināmas ir arī ar projektu saistītā personāla atalgojuma izmaksas (tai skaitā ar to saistītie nodokļi un nodevas) un darbības nodrošināšanas izmaksas, ja tās nepārsniedz 15 procentu no šo noteikumu 35. punktā minēto attiecināmo izmaksu summas. Ar projekta īstenošanu saistītajam personālam atalgojumu izmaksā ne mazāk kā sešus mēnešus.

38. Attiecināms ir pievienotās vērtības nodoklis, ja to nav tiesību atskaitīt no valsts budžetā maksājamās nodokļa summas kā priekšnodokli normatīvajos aktos par pievienotās vērtības nodokli noteiktajā kārtībā.

39. Attiecināmas ir tikai tādu pamatlīdzekļu iegādes un tādas būvprojekta tāmes pozīciju un būvmateriālu izmaksas, kas ir tieši saistītas ar konkrētā projekta mērķa sasniegšanu.

40. Ja atbalsta pretendents neparedz publisko finansējumu iekārtu uzstādīšanai, publisko finansējumu par attiecīgajām iekārtām saņem tikai pēc to nodošanas ekspluatācijā un apliecinošu dokumentu iesniegšanas Lauku atbalsta dienestā.

41. Ja projektā finansējums ir paredzēts tikai būvniecības izmaksām, bet nav paredzēts ēku un telpu aprīkošanas, iekārtu un aprīkojuma iegādes un uzstādīšanas izmaksām, atbalsta saņēmējs pēdējo maksājuma pieprasījumu Lauku atbalsta dienestā iesniedz pēc ēku un telpu aprīkošanas, iekārtu un aprīkojuma iegādes un uzstādīšanas, kad ir iespējama funkcionāla telpu un teritorijas izmantošana, ražošana vai pakalpojuma sniegšana.

42. Šo noteikumu 1. punktā minētajās aktivitātēs neattiecināmas ir šādas izmaksas:

42.1. procentu maksājumi, maksa par naudas pārskaitījumiem, valūtas maiņas komisijas maksājumi un valūtas kursa svārstību dēļ radušies zaudējumi;

42.2. naudas sodi, līgumsodi un tiesas prāvu izmaksas;

42.3. tādu apakšlīgumu slēgšana, kuri mākslīgi un nepamatoti palielina projekta izmaksas un kuros samaksa ir noteikta procentos no kopējām projekta izmaksām;

42.4. izmaksas, kas saistītas ar jebkuru piegādi, pakalpojumu vai darbu, ja nav organizēta atbilstoša iepirkuma procedūra saskaņā ar normatīvajiem aktiem par iepirkuma procedūras piemērošanu;

42.5. esošo būvju, iegādāto pamatlīdzekļu un programmnodrošinājuma uzturēšanas izmaksas;

- 42.6. lietotu būvmateriālu iegādes izmaksas;
- 42.7. ģpašuma vai kapitāldaļu iegādes izdevumi;
- 42.8. tehniskās apkopes, rezerves daļu un ekspluatācijas izdevumi;
- 42.9. atlīdzība personālam, izņemot šo noteikumu 27. un 37. punktā, kā arī 35.5. apakšpunktā minēto gadījumu;
- 42.10. jebkuras piemaksas par papildu darbu, virsstundu darbu vai darbu svētku dienās, prēmijas, materiālā stimulēšana un naudas balvas;
- 42.11. nodokļi un nodevas, izņemot šo noteikumu 33.9., 35.5. un 35.7. apakšpunktā, kā arī 27., 37. un 38. punktā minēto gadījumu;
- 42.12. transportlīdzekļu iegādes izdevumi, izņemot šo noteikumu 33.1.1., 33.1.2. un 35.1. apakšpunktā minēto gadījumu;
- 42.13. izdevumi, kas saistīti ar jebkuru darbību īstenošanu ārvalstīs;
- 42.14. tādu pamatlīdzekļu iegādes izmaksas, kuri ir saistīti ar lauksaimniecības produktu primāro ražošanu, un traktoru iegādes izmaksas;
- 42.15. maksa par mācībām, kas ir daļa no vispārējās vidējās izglītības vai augstākās izglītības programmām vai ir saistītas ar Eiropas Savienības vai citu finanšu instrumentu atbalsta saņemšanu un projekta iesnieguma sagatavošanu;
- 42.16. izmaksas, kas radušās pirms projekta iesnieguma iesniegšanas, izņemot šo noteikumu 33.9. un 35.7. apakšpunktā minētās izmaksas;
- 42.17. dzīvnieku un viengadīgu augu iegādes izmaksas;
- 42.18. hidrotehnisko būvju izveides izmaksas;
- 42.19. mazvērtīgā inventāra iegādes izmaksas, izņemot šo noteikumu 14. un 27. punktā, kā arī 35.5. apakšpunktā minēto gadījumu;
- 42.20. citas izmaksas, kas nav attiecināmas saskaņā ar regulas 2021/2115 73. pantu.

43. Izmaksas, kas pēc Lauku atbalsta dienesta novērtējuma pārsniedz vidējās tirgus izmaksas, kā arī aktivitāšu īstenošanas un mērķu sasniegšanas laika grafika noteiktajā termiņā nepabeigto darbu izmaksas uzskata par neattiecināmajām izmaksām.

VI. Pieteikšanās kārtība un iesniedzamie dokumenti

44. Projektu iesniegumu pieņemšana notiek kārtās, un iesniegumu pieņemšanas termiņš nav īsāks par vienu mēnesi.

45. Vietējā rīcības grupa ne vēlāk kā mēnesi pirms projektu iesniegumu pieņemšanas sākuma saskaņo ar Lauku atbalsta dienestu šādu informāciju, ko Lauku atbalsta dienests ievieto savā tīmekļvietnē:

45.1. termiņš, kad tiks uzsākta projektu iesniegumu pieņemšana, un projektu īstenošanas termiņš;

45.2. attiecīgajai kārtai un vietējās attīstības stratēģijas mērķim, un konkrētajai rīcībai piešķirtais atbalsta apmērs, viena atbalstāmā projekta maksimālā attiecināmo izmaksu summa, atbalsta intensitāte, rīcības apraksts un atbilstošā šo noteikumu 1. punktā minētā aktivitāte un 10. punktā minētā darbība, kā arī papildu nosacījumi rīcībā atbalstāmajiem projektiem attiecīgajā kārtā;

45.3. projektu vērtēšanas kritēriji un to izvērtēšanai nepieciešamā informācija, kas jāsniedz projekta iesniegumā sadaļā "Papildu informācija, kas sniedzama saskaņā ar vietējās attīstības stratēģiju", kā arī minimālais punktu skaits, kas iegūstams, lai par projektu sniegtu pozitīvu atzinumu, – par katru vietējās attīstības stratēģijā iekļauto rīcību, ar kuru ir saistīta projektu iesniegumu pieņemšana;

45.4. vietējās rīcības grupas nosaukums un adrese, kurā var iepazīties ar vietējās attīstības stratēģiju, kā arī kontaktinformācija (kontaktpersonas vārds un uzvārds, tālruna numurs, elektroniskā pasta adrese).

46. Vietējā rīcības grupa pēc saskaņošanas ar Lauku atbalsta dienestu savā tīmekļvietnē ievieto informāciju par projektu iesniegumu pieņemšanu atbilstoši vietējās attīstības stratēģijai, norādot informācijas ievietošanas datumu, šo noteikumu 45. punktā minēto informāciju, kā arī atsauci uz Lauku atbalsta dienesta tīmekļvietni un norādi uz Lauku atbalsta dienesta Elektronisko pieteikšanās sistēmu.

47. Ja attiecīgā kārtā ilgst vairāk par vienu mēnesi, tad pēc dienas, kad iesniegto projektu īstenošanai pieteiktais publiskais finansējums sasniedz 80 procentu no konkrētajā kārtā pieejamā finansējuma, Lauku atbalsta dienests un vietējā rīcības grupa savā tīmekļvietnē ievieto paziņojumu par iesniegumu iesniegšanas beigu termiņu un turpina pieņemt projektu iesniegumus vēl vismaz vienu mēnesi. Pēc projektu iesniegšanas termiņa beigām vietējā rīcības grupa projektu iesniegumus apkopo un sarindo atbilstoši vietējās attīstības stratēģijas konkrētajai rīcībai noteiktajiem projektu vērtēšanas kritērijiem.

48. Lai pieteiktos atbalsta saņemšanai aktivitātē "Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas", atbalsta pretendents saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības vispārējo kārtību lauku un zivsaimniecības attīstībai iesniedz Lauku atbalsta dienesta Elektroniskajā pieteikšanās sistēmā šādus dokumentus:

48.1. projekta iesniegumu, kas ietver informāciju par atbalsta pretendentu (darbības apraksts, raksturojošie rādītāji, ražošanas ēkas un būves, tehnika un iekārtas, saņemtais publiskais finansējums), informāciju par projektu (projekta mērķi, projekta apraksts, projekta īstenošanas vieta, projekta īstenošanas darbības virziens, ar investīcijām sasniedzamie rādītāji un ieguldījums Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskā plāna 2023.–2027. gadam mērķa virzienos, ietekme uz klimata pārmaiņām, inovāciju apraksts, projektā plānotās izmaksas, informācija, kas sniedzama saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju), pavaddokumentus, esošo un plānoto ieņēmumu un izdevumu kopsavilkumu;

48.2. atbalsta pretendenta deklarāciju saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības vispārējo kārtību lauku un zivsaimniecības attīstībai. Ja īsteno kopprojektu, atbalsta pretendenta deklarācijas aizpilda visi kopprojekta dalībnieki;

48.3. ja nekustamo īpašumu, kurā paredzēts īstenot projektu un uzstādīt stacionāros pamatlīdzekļus, atbalsta pretendents nomā vai patapina, – nomas vai patapinājuma līguma kopiju (nomas vai patapinājuma līgums noslēgts vismaz uz septiņiem gadiem no projekta iesnieguma iesniegšanas dienas). Ja paredzēta jauna būvniecība, būves pārbūve, būves novietošana, būves ierīkošana, būves restaurācija vai būves atjaunošana un nekustamo īpašumu, kurā paredzēts īstenot projektu, atbalsta pretendents nomā, tas kopā ar projekta iesniegumu vai pirms projekta īstenošanas uzsākšanas iesniedz ilgtermiņa nomas līgumu, kurš reģistrēts zemesgrāmatā un kurā minētais nomas termiņš nav īsāks par septiņiem gadiem no projekta iesnieguma iesniegšanas dienas. Ja paredzēta atsevišķu labiekārtojuma elementu ierīkošana vai tādu pamatlīdzekļu iegāde, kuri nav stacionāri novietojami (ja vien projektā plānotās aktivitātes neīsteno noteiktā telpā), atbalsta pretendents nomas līguma vietā iesniedz saskaņojumu ar nekustamā īpašuma īpašnieku par atsevišķu labiekārtojuma elementu ierīkošanu vai pamatlīdzekļu novietošanu vai uzglabāšanu (saskaņojums ar nekustamā īpašuma īpašnieku noslēgts vismaz uz septiņiem gadiem no projekta iesnieguma iesniegšanas dienas);

48.4. iepirkuma procedūru apliecinājošus dokumentus saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības vispārējo kārtību lauku un zivsaimniecības attīstībai;

48.5. ja projektā plānota jauna būvniecība, būves atjaunošana, būves restaurācija, būves ierīkošana, būves novietošana vai pārbūve vai būvmateriālu iegāde, – informāciju par būvniecības lietu, kas atbilstoši būvniecības jomu regulējošajiem normatīvajiem aktiem reģistrēta Būvniecības informācijas sistēmā;

48.6. Valsts vides dienesta reģionālās vides pārvaldes izsniegtu izziņu par to, kura piesāmojoša darbība tiks

veikta, īstenojot projektu, un kādu atļauju – A vai B kategorijas piesārņojošas darbības atļauju vai C kategorijas piesārņojošas darbības apliecinājumu – pretendents ir nepieciešams saņemt (ja šī prasība attiecas uz pretendentu saskaņā ar normatīvajiem aktiem par piesārņojošo darbību veikšanu);

48.7. ja tiek īstenots kopprojekts šo noteikumu 2.3.2. un 2.3.3. apakšpunktā minētajā gadījumā, – kopprojekta dalībnieku sadarbības līgumu, kas:

48.7.1. apliecina atbalsta pretendenta tiesības pārstāvēt kopprojektā iesaistītās personas iesniegt projekta iesniegumu, īstenojot projektu un saņemt atbalstu;

48.7.2. paredz izmaksu sadali, norēķinu kārtību starp kopprojekta dalībniekiem un saistības, kas izriet no projekta īstenošanas (neattiecas uz šo noteikumu 2.3.3. apakšpunktā minēto gadījumu). Kopprojekta dalībnieka ieguldījums projektā ir vismaz pieci procenti no projekta privātā finansējuma daļas;

48.8. atbalsta pretendenta pašnovērtējumu par projekta atbilstību vietējās attīstības stratēģijā attiecīgajai rīcībai noteiktajiem projektu vērtēšanas kritērijiem, norādot katram kritērijam atbilstošo punktu skaitu un pamatojot punktu skaita atbilstību;

48.9. kopā ar projekta iesniegumu vai sešu mēnešu laikā pēc dienas, kad pieņemts lēmums par projekta iesnieguma apstiprināšanu, – kredītiestādes, līzingsabiedrības vai krājaizdevu sabiedrības lēmumu par kredīta piešķiršanu, ja projekta īstenošanai tiks ņemts kredīts, vai dokumentus, kas pierāda naudas līdzekļu pieejamību, ja projekta īstenošanā atbalsta pretendents plāno ieguldīt privātos (izņemot kredītu) naudas līdzekļus, – par projektiem, kuru kopējā attiecināmo izmaksu summa pārsniedz 100 000 *euro*. Ja projektā paredzēti būvniecības darbi, kredītiestādes vai krājaizdevu sabiedrības lēmumu par kredīta piešķiršanu vai dokumentu, kas pierāda naudas līdzekļu pieejamību, ieguldot privātos līdzekļus, iesniedz deviņu mēnešu laikā no dienas, kad pieņemts lēmums par projekta iesnieguma apstiprināšanu;

48.10. ja investīcijas paredzētas ēku energoefektivitātes palielināšanai, – neatkarīga eksperta ēku energoefektivitātes jomā vai uzņēmuma energoauditora sagatavotu ēkas energosertifikātu, uzņēmuma energoaudita pārskatu vai energoefektivitātes paaugstināšanas atzinumu un to pielikumu kopijas saskaņā ar normatīvajiem aktiem par ēku energosertifikāciju, kas ietver projektā veicamās darbības un apliecina šo noteikumu 21. punktā minētās prasības izpildi;

48.11. nacionālajā akreditācijas institūcijā akreditēta energoauditora atzinumu, kas apliecina iekārtas energoefektivitātes palielinājumu vismaz par 20 procentiem salīdzinājumā ar nomaināmo iekārtu, enerģijas patēriņa datus pirms un pēc projekta īstenošanas, enerģijas sākumdatu un to avotus, izmantoto aprēķinu metodiku un izdarīto mērījumu aprakstu, ja paredzēti ieguldījumi energoefektivitātei iekārtās;

48.12. ja projekts paredz atjaunojamās enerģijas ražošanu pašpatēriņam, – informāciju par atbalsta pretendenta elektroenerģijas patēriņu iepriekšējā kalendāra gadā. Ja atjaunojamās enerģijas ražošanas jauda pārsniedz iepriekšējā kalendāra gadā patērēto elektroenerģijas apjomu, atbalsta pretendents papildus iesniedz pamatojumu elektroenerģijas jaudas palielināšanai un tehnisko dokumentāciju, kas apliecina sagaidāmo elektroenerģijas patēriņa pieaugumu.

49. Lai pieteiktos atbalsta saņemšanai aktivitātē "Kopienu spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas", atbalsta pretendents saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības vispārējo kārtību lauku un zivsaimniecības attīstībai iesniedz Lauku atbalsta dienesta Elektroniskajā pieteikšanās sistēmā šādus dokumentus:

49.1. projekta iesniegumu, kas ietver informāciju par atbalsta pretendentu (darbības apraksts, raksturojošie rādītāji, informācija par atbalsta pretendenta pamatlīdzekļiem, saņemtais publiskais finansējums) un projektu (projekta mērķi, projekta apraksts, projekta īstenošanas vieta, ar investīcijām sasniedzamie rādītāji un ieguldījums Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskā plāna 2023.–2027. gadam mērķa virzienos, ietekme uz klimata pārmaiņām, inovāciju apraksts, projektā plānotās izmaksas, informācija, kas sniedzama saskaņā ar sabiedrības virzītās vietējās attīstības stratēģiju), un pavaddokumentus;

49.2. atbalsta pretendenta deklarāciju saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības vispārējo kārtību lauku un zivsaimniecības attīstībai;

49.3. ja nekustamo īpašumu, kurā paredzēts īstenojot projektu un uzstādīt stacionāros pamatlīdzekļus, atbalsta pretendents nomā, – nomas līguma kopiju (nomas līgums noslēgts vismaz uz septiņiem gadiem no projekta iesnieguma iesniegšanas dienas). Ja paredzēta jauna būvniecība, būves pārbūve, būves ierīkošana, būves novietošana, būves restaurācija vai būves atjaunošana un nekustamo īpašumu, kurā paredzēts īstenojot

projektu, atbalsta pretendents nomā, tas kopā ar projekta iesniegumu vai pirms projekta īstenošanas uzsākšanas iesniedz ilgtermiņa nomas līgumu, kurš reģistrēts zemesgrāmatā un kurā minētais nomas termiņš nav īsāks par septiņiem gadiem no projekta iesnieguma iesniegšanas dienas. Ja nekustamais īpašums, kurā īsteno projektu, ir valsts vai pašvaldības īpašumā vai valdījumā, atbalsta pretendents var iesniegt patapinājuma līguma kopiju (patapinājuma līgums noslēgts vismaz uz septiņiem gadiem no projekta iesnieguma iesniegšanas dienas). Ja paredzēta atsevišķu labiekārtojuma elementu ierīkošana vai tādu pamatlīdzekļu iegāde, kuri nav stacionāri novietojami (ja vien projektā plānotās darbības neīsteno noteiktā telpā), atbalsta pretendents nomas līguma vietā iesniedz saskaņojumu ar nekustamā īpašuma īpašnieku par atsevišķu labiekārtojuma elementu ierīkošanu vai pamatlīdzekļu novietošanu vai uzglabāšanu vismaz septiņu gadu periodā no projekta iesnieguma iesniegšanas dienas;

49.4. iepirkuma procedūru apliecinošus dokumentus saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības vispārējo kārtību lauku un zivsaimniecības attīstībai;

49.5. ja projektā plānota jauna būvniecība, būves atjaunošana, būves restaurācija, būves ierīkošana, būves novietošana vai pārbūve vai būvmateriālu iegāde, – informāciju par būvniecības lietu, kas atbilstoši būvniecības jomu regulējošajiem normatīvajiem aktiem reģistrēta Būvniecības informācijas sistēmā;

49.6. Valsts vides dienesta reģionālās vides pārvaldes izsniegtu izziņu par to, kura piesārņojoša darbība tiks veikta, īstenojot projektu, un kādu atļauju – A vai B kategorijas piesārņojošas darbības atļauju vai C kategorijas piesārņojošas darbības apliecinājumu – pretendents ir nepieciešams saņemt (ja šī prasība attiecas uz pretendentu saskaņā ar normatīvajiem aktiem par piesārņojošo darbību veikšanu);

49.7. par šo noteikumu 35.4. apakšpunktā minētajiem būvdarbiem – būvvaldes izziņu par to, ka tiem nav nepieciešams izstrādāt būvniecības ieceres dokumentāciju;

49.8. atbalsta pretendenta pašnovērtējumu par projekta atbilstību vietējās attīstības stratēģijā attiecīgajai rīcībai noteiktajiem projektu vērtēšanas kritērijiem, norādot katram kritērijam atbilstošo punktu skaitu un pamatojot punktu skaita atbilstību;

49.9. ja tiek īstenots kopprojekts šo noteikumu 2.3.4. apakšpunktā minētajā gadījumā, – kopprojekta dalībnieku sadarbības līgumu, kas apliecina atbalsta pretendenta tiesības pārstāvēt kopprojektā iesaistītās personas, iesniegt projekta iesniegumu, īstenojot projektu un saņemt atbalstu.

50. Ja nekustamo īpašumu, kurā paredzēts īstenojot projektu, pretendents nenomā, nepatapina vai neiesniedz saskaņojumu ar nekustamā īpašuma īpašnieku saskaņā ar šo noteikumu 48.3. un 49.3. apakšpunktu, tad nekustamajam īpašumam jābūt pretendenta īpašumā, ko apliecina ieraksts zemesgrāmatā, vai arī zemesgrāmatā ir ierakstītas nekustamā īpašuma apbūves tiesības, bet, ja pretendents ir pašvaldība, tad nekustamais īpašums ir pašvaldības īpašumā, ko apliecina ieraksts zemesgrāmatā, vai pašvaldības valdījumā.

51. Pretendējot uz finansējumu jaunai būvniecībai, būves atjaunošanai, būves restaurācijai, būves ierīkošanai, būves novietošanai un pārbūvei, kā arī būvmateriālu iegādei, pretendents projekta iesniegumā vai sešu mēnešu laikā pēc dienas, kad stājies spēkā Lauku atbalsta dienesta lēmums par projekta iesnieguma apstiprināšanu, informē Lauku atbalsta dienestu par Būvniecības informācijas sistēmā uzsāktās būvniecības lietas numuru un sagatavoto tehnisko dokumentāciju par būvniecības procesu. Iepirkuma dokumentus, kas saistīti ar būvniecības izmaksām, iesniedz kopā ar projekta iesniegumu vai sešu mēnešu laikā pēc dienas, kad stājies spēkā Lauku atbalsta dienesta lēmums par projekta iesnieguma apstiprināšanu, bet ne vēlāk kā piecu darbdienu laikā pēc iepirkuma procedūras pabeigšanas. Informāciju par papildinātu būvatļauju ar būvvaldes atzīmi par būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpildi pretendents Lauku atbalsta dienestā iesniedz kopā ar projekta iesniegumu vai deviņu mēnešu laikā pēc dienas, kad stājies spēkā lēmums par projekta iesnieguma apstiprināšanu.

52. Ja atbalsta pretendents ir tiešās vai pastarpinātās pārvaldes iestāde, pašvaldība vai tās iestāde, cita atvasināta publiska persona vai tās institūcija, tā iepirkuma dokumentus, kas saistīti ar preces iegādi vai pakalpojumu (izņemot būvdarbus), iesniedz kopā ar projekta iesniegumu vai projekta iesniegumam pievieno izvērstu tirgus cenu izpēti un iepirkumu dokumentus iesniedz sešu mēnešu laikā pēc dienas, kad stājies spēkā Lauku atbalsta dienesta lēmums par projekta iesnieguma apstiprināšanu, bet ne vēlāk kā piecu darbdienu laikā pēc iepirkuma procedūras pabeigšanas.

53. Ja atbalsta pretendents atbalsta saņemšanai izmanto rēķinu priekšapmaksu atbilstoši normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības vispārējo kārtību lauku un

zivsaimniecības attīstībai, tas informāciju par Būvniecības informācijas sistēmā uzsāktās būvniecības lietas numuru un sagatavoto tehnisko dokumentāciju par būvniecības procesu, kā arī iepirkuma dokumentus, kas saistīti ar būvniecības izmaksām, iesniedz Lauku atbalsta dienestā kopā ar rēķinu priekšapmaksas pieprasījumu.

54. Ja atbalsta pretendents ir biedrība vai nodibinājums, tas papildus šo noteikumu 49. punktā minētajiem dokumentiem iesniedz valdes apstiprinātu lēmumu par projekta īstenošanu un visām no tā izrietošajām saistībām, norādot projekta kopējās izmaksas un finansēšanas avotus.

55. Ja atbalsta pretendents ir pašvaldība, tā papildus šo noteikumu 48. un 49. punktā minētajiem dokumentiem iesniedz pašvaldības lēmumu par piedalīšanos projektā un projekta īstenošanai nepieciešamā finansējuma apmēru.

VII. Projektu vērtēšana un lēmuma pieņemšana

56. Vietējā rīcības grupa mēneša laikā pēc projektu iesniegumu iesniegšanas termiņa beigām vai, ja attiecīgā kārtā ilgst vairāk par 30 kalendāra dienām, mēneša laikā pēc katra attiecīgās kārtas mēneša beigām izvērtē projekta atbilstību vietējās attīstības stratēģijā iekļautajai rīcībai šādā kārtībā:

56.1. projektu, kas neatbilst vietējās attīstības stratēģijā noteiktajai rīcībai, tālāk nevērtē, un vietējā rīcības grupa pieņem lēmumu par projekta noraidīšanu un paziņo to atbalsta pretendentam;

56.2. projektam, kas atbilst vietējās attīstības stratēģijā noteiktajai rīcībai, piešķir punktus atbilstoši vietējās attīstības stratēģijā noteiktajiem projektu vērtēšanas kritērijiem;

56.3. katrai vietējās attīstības stratēģijā noteiktajai rīcībai atsevišķi izveido projektu sarakstu, sarindojot projektus pēc iegūto punktu skaita. Projektu sarakstā norāda katrai rīcībai izsludināto publisko finansējumu *euro*, no citām rīcībām pārcelto publisko finansējumu *euro* (ja attiecināms), atbalsta pretendentu, projekta nosaukumu, projekta īstenošanas vietu (mazāko teritoriālo vienību), projekta iesnieguma publisko finansējumu, projekta iesniegumam piešķirto punktu skaitu un attiecīgo pozitīvo vai negatīvo lēmumu. Ja vairāki projekti ir ieguvuši vienādu punktu skaitu, priekšroka ir projektam, kas saņēmis vairāk punktu par vietējās attīstības stratēģijā noteiktajiem īpašajiem kritērijiem;

56.4. pieņem lēmumu par projekta atbilstību vietējās attīstības stratēģijai, ja tas saņēmis vismaz minimālo punktu skaitu un tā īstenošanai attiecīgajā kārtā ir pietiekams publiskais finansējums, un paziņo to atbalsta pretendentam. Minimālo punktu skaitu nosaka samērīgu salīdzinājumā ar maksimālo punktu skaitu, ko projekts var iegūt atbilstoši vērtēšanas kritērijiem. Vietējā rīcības grupa lēmumu par tāda projekta noraidīšanu, kurš nav ieguvis minimālo punktu skaitu atbilstoši vērtēšanas kritērijiem un kuram piešķirtais punktu skaits publiskā finansējuma iegūšanai attiecīgajā kārtā nav pietiekams, sagatavo divu mēnešu laikā pēc projektu iesniegumu iesniegšanas termiņa beigām vai, ja attiecīgā kārtā ilgst vairāk par 30 kalendāra dienām, pēc katra attiecīgās kārtas mēneša beigām un paziņo to atbalsta pretendentam.

57. Vietējā rīcības grupa 10 darbdienu laikā pēc šo noteikumu 56. punktā minētā vērtēšanas termiņa beigām Lauku atbalsta dienesta Elektroniskajā pieteikšanās sistēmā iesniedz šādus dokumentus:

57.1. šo noteikumu 56.3. apakšpunktā minēto projektu sarakstu. Lauku atbalsta dienests informāciju par vietējās rīcības grupas vērtēšanas rezultātiem ievieto savā tīmekļvietnē;

57.2. lēmumus par projekta atbilstību vietējās attīstības stratēģijai un vidējo projektu vērtēšanas kritēriju vērtējumu. Attiecībā uz inovatīviem projektiem un projektiem, kam piešķir paaugstinātu atbalsta intensitāti atbilstoši šo noteikumu 28. punktam, lēmumā par projekta atbilstību vietējās attīstības stratēģijai iekļauj projekta atbilstības pamatojumu vietējās attīstības stratēģijā noteiktajiem inovatīvajiem risinājumiem un inovāciju kritērijiem, kā arī paaugstinātas atbalsta intensitātes kritēriju piešķiršanai;

57.3. lēmēj institūcijas sēdes protokolus. Lēmēj institūcijas sēdes protokolā norāda projekta iesniegumā paredzēto darbību, par kuru ir iegūti projektu vērtēšanas kritēriju punkti, bet kuru veiks projekta īstenošanas laikā vai pēc tā, personas, kas piedalījušās lēmuma pieņemšanā, to pārstāvēto iestādi, informāciju par balsu sadalījumu starp publiskā un privātā sektora pārstāvjiem, kā arī personas, kas nav piedalījušās lēmumu pieņemšanā par tādiem projektu iesniegumiem, kuri rada interešu konfliktu;

57.4. lēmējinstiucijas pārstāvju un paraksttiesīgās personas interešu deklarāciju, uzsākot pildīt valsts amatpersonas pienākumus. Interešu deklarāciju iesniedz arī persona, kas protokolē lēmējinstiucijas sēdes;

57.5. projektu vērtētāju individuālo vērtējumu par katru projektu un projektu vērtētāju interešu konflikta deklarāciju, ja vien projektu vērtētājs nav šo noteikumu 57.4. apakšpunktā minētā persona.

58. Projektu iesniegumi, par kuriem vietējā rīcības grupa ir pieņēmusi lēmumu, ka tie neatbilst vietējās attīstības stratēģijai, uzskatāmi par neatbilstošiem publiskā finansējuma saņemšanai, un Lauku atbalsta dienests nepārbauda to atbilstību pārējiem atbalsta saņemšanas nosacījumiem. Lauku atbalsta dienests nevērtē arī projektu iesniegumus, kurus vietējā rīcības grupa ir noraidījusi publiskā finansējuma nepietiekamības dēļ, ja vien Lauku atbalsta dienests nav pieņēmis lēmumu par kāda projekta iesnieguma noraidīšanu un, ievērojot atbrīvoto publisko finansējumu, vietējā rīcības grupa nav atcēlusi lēmumu par projekta noraidīšanu citam projekta iesniegumam, kurš konkrētajā rīcībā ieguvis lielāko punktu skaitu.

59. Lēmumu par projekta iesnieguma atbilstību vietējās attīstības stratēģijai un par publiskā finansējuma pietiekamību paraksta vietējās rīcības grupas paraksttiesīgā persona. Vietējās rīcības grupas lēmumu var apstrīdēt mēneša laikā pēc tā stāšanās spēkā, iesniedzot iesniegumu vietējās rīcības grupas lēmējinstiucijas vadītājam. Vietējās rīcības grupas lēmējinstiucijas vadītāja lēmumu var pārsūdzēt tiesā.

60. Ja projekta iesniegumā norādītā informācija nav pietiekama, lai vietējā rīcības grupa varētu izvērtēt projekta atbilstību šo noteikumu 56. punktā minētajām prasībām, tā rakstiski var pieprasīt atbalsta pretendētājam papildu informāciju. Pieprasīto informāciju atbalsta pretendents iesniedz piecu darbdienu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas. Ja pieprasītā informācija noteiktajā termiņā netiek iesniegta, vietējā rīcības grupa projekta iesniegumu vērtē atbilstoši šo noteikumu 56. punktā minētajām prasībām, pamatojoties uz projekta iesniegumā norādīto informāciju, un piešķir zemāko vērtējumu atbilstoši attiecīgajam vērtēšanas kritērijam. Vietējā rīcības grupa saraksti ar atbalsta pretendentu pievieno projekta iesniegumam un iesniedz Lauku atbalsta dienestā šo noteikumu 57. punktā minētajā kārtībā un termiņā.

61. Vietējā rīcības grupa informāciju par vietējās rīcības grupas pārstāvjiem, kas iegūst valsts amatpersonas statusu vai beidz pildīt valsts amatpersonas pienākumus, vai valsts amatpersonas pienākumus pilda uz laiku (aizvieto), iesniedz Lauku atbalsta dienesta Elektroniskajā pieteikšanās sistēmā piecu darbdienu laikā pēc attiecīgā notikuma. Lauku atbalsta dienests iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā vietējās rīcības grupas valsts amatpersonu sarakstu vai tā grozījumus.

VIII. Projekta īstenošanas nosacījumi

62. Atbalsta saņēmējs, kas īsteno projektu aktivitātē "Kopienas spēcināšana un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas":

62.1. piecas darbdienu pirms mācībām, kas saistītas ar šo noteikumu 35.5. apakšpunktā minētajām izmaksām, un pirms pasākuma, kurā saņem šo noteikumu 27. punktā minēto fiksētas summas maksājumu "Jauniešu iniciatīvas", informē vietējo rīcības grupu un Lauku atbalsta dienestu par tā norises vietu un laiku;

62.2. līdz pēdējā maksājuma pieprasījuma iesniegšanai nodrošina projekta rezultātu publicitāti plašsaziņas līdzekļos vai savā tīmekļvietnē. Atbalsta saņēmējs kopā ar pēdējā maksājuma pieprasījumu iesniedz Lauku atbalsta dienestā informāciju, kas apliecina projekta rezultātu publicitāti plašsaziņas līdzekļos vai tīmekļvietnē. Ja projekts ir saistīts ar pakalpojuma vai produktu piedāvājumu, atbalsta saņēmējs visā projekta uzraudzības periodā informē vietējo rīcības grupu par aktualitātēm, kas saistītas ar projektu.

63. Atbalsta saņēmējs, kas, īstenojot projektu, izveido jaunu tūrisma pakalpojumu, līdz pēdējā maksājuma pieprasījuma iesniegšanai Lauku atbalsta dienestā un turpmāk visā projekta uzraudzības periodā katru gadu kā tūrisma pakalpojumu sniedzējs ir iekļauts ar tūrisma jomas popularizēšanu saistītas instiucijas tīmekļvietnē.

64. Uzraudzības periodā pēc projekta īstenošanas atbalsta saņēmējs ievēro lietderības principu, lai nodrošinātu labāko attiecību starp izmantotajiem resursiem un gūto rezultātu projekta mērķu sasniegšanā.

65. Projektu uzraudzības periods ir pieci gadi. Ja projekta kopējā attiecināmo izmaksu summa nepārsniedz 50 000 *euro*, pēc atbalsta saņēmēja izvēles var noteikt trīs gadus ilgu projekta uzraudzības periodu. Projektu uzraudzības periodu nepiemēro projektiem, kas ietver šo noteikumu 35.5. vai tikai 33.5. apakšpunktā minētās izmaksas. Projektiem, kas saistīti ar darbinieku produktivitātes kāpināšanu, uzraudzības periods ir 18 mēneši pēc pēdējā maksājuma pieprasījuma iesniegšanas Lauku atbalsta dienestā.

66. Atbalsta saņēmējs aktivitātē "Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas" visā projekta uzraudzības periodā, sākot ar ceturto gadu pēc projekta īstenošanas, katru gadu mēneša laikā pēc gada pārskata iesniegšanas Valsts ieņēmumu dienestā iesniedz Lauku atbalsta dienesta Elektroniskajā pieteikšanās sistēmā pārskatu par saimnieciskās darbības rādītājiem iepriekšējā kalendāra gadā, tostarp par sasniegtajām šo noteikumu 16.3. vai 16.4. apakšpunktā minēto izvēlēto rādītāju vērtībām.

67. Ja projekta uzraudzības laikā sasniedzamie rādītāji netiek sasniegti, Lauku atbalsta dienests pieņem lēmumu par piešķirtā atbalsta atmaksu proporcionāli nesasniegtajam apmēram saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības vispārējo kārtību lauku un zivsaimniecības attīstībai un normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā administrē un uzrauga Eiropas Lauksaimniecības garantiju fondu un Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai, kā arī valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauksaimniecībai un lauku attīstībai 2023.–2027. gada plānošanas periodā.

68. Atbalsta saņēmējs (izņemot publisku personu vai tās iestādi, kuras projektā paredzētas tikai šo noteikumu 33.1. vai 35.1. apakšpunktā minētās attiecināmās izmaksas) projektu sāk īstenot sešu mēnešu laikā pēc dienas, kad stājies spēkā lēmums par projekta iesnieguma apstiprināšanu.

69. Šo noteikumu 68. punktā minēto prasību uzskata par izpildītu, ja ir izpildīts vismaz viens no šādiem nosacījumiem:

69.1. atbalsta saņēmējs Lauku atbalsta dienestā atbilstoši plānotajai būvniecības iecerei un būvju grupai ir iesniedzis informāciju par būvniecības lietu, kas atbilstoši būvniecības jomu regulējošajiem normatīvajiem aktiem reģistrēta Būvniecības informācijas sistēmā;

69.2. atbalsta saņēmējs ir iegādājies vismaz vienu no projektā paredzētajiem pamatlīdzekļiem, kura vērtība ir vismaz 10 procentu no attiecināmo izmaksu summas, kas paredzēta pamatlīdzekļu iegādei;

69.3. atbalsta saņēmējs ir noslēdzis līgumu un samaksājis avansu vismaz 10 procentu apmērā no attiecināmo izmaksu summas, neietverot būvniecības izmaksas.

70. Ja atbalsta saņēmējs ir fiziskā persona un projekta uzraudzības laikā tas kļūst par kapitāldaļu turētāju komercsabiedrībā, kas pārņem projekta saistības, tam attiecīgajā komercsabiedrībā visu projekta uzraudzības laiku ir izšķiroša ietekme un pieder ne mazāk kā 51 procents kapitāldaļu, kā arī Uzņēmumu reģistrā ir reģistrētas paraksta tiesības.

Ministru prezidentes pienākumu izpildītāja – tieslietu ministre *I. Lībiņa-Egnere*

Zemkopības ministrs *A. Krauze*